

Oponentní posudek

HUDZIECZKOVÁ, Eva. Der Wandel des Charakters von Bundeswehr – Auslandsmissionen – der Fall des Bosnienkrieges. Prag, 2012. 50 s. Bachelorarbeit (Bc.) Karls-Universität, Fakultät für Sozialwissenschaften, Institut für internationale Studien. Lehrstuhl für deutsche und österreichische Studien. Leiter der Bachelorarbeit PhDr. Pavel Dvořák.

Proměna charakteru zahraničních misí německé armády, demonstrována na operaci v Bosně a Hercegovině, je tématem předložené bakalářské práce. Ve formulované tezi autorka označuje za důvod změny charakteru misí snahu převzít větší míru zodpovědnosti („der Grund für den Charakterwandel der militärischen Auslandsmissionen die Bemühung war, einen größeren Verantwortungsgrad für die Ereignisse auf dem Europa-, aber auch auf dem Weltniveau, zu übernehmen“, s. 9). Metodologicky se má jednat o komparativní práci porovnávající humanitární mise před rokem 1990 se zahraničními operacemi po roce 1990. Součástí práce je kapitola pojednávající o reflexi dané problematiky českými médii.

Z hlediska formálního je práce na postačující úrovni, práce se zdroji a poznámkový aparát je korektní. Do této oblasti posudku snad ještě patří připomínka, že by se autorka měla důsledněji držet ustálené německé terminologie, aby se v práci nevyskytovaly podivné formulace jako např. „Angriffskrieg, ausgenommen die Verteidigung“, s. 9.

Z obsahového pohledu se tento posudek bude věnovat dvěma oblastem které jsou podle mého názoru pro celkové vyznění posudku klíčové – za první použité metodologii a splnění cílů práce, za druhé některým z mého pohledu přílišným zjednodušením.

V úvodu autorka formuluje výzkumnou tezi (důvod změny charakteru). Bohužel však nikde nespecifikuje, kde k výzkumné tezi dospěla a jakou metodou ji chce potvrdit či vyvrátit, jaká je operacionalizace výzkumné otázky. Zmíněná komparativní metoda by možná možná mohla přispět k vyvrácení teze – tedy pokud by se ukázalo, že k žádné změně nedošlo, stala by se otázka po důvodech změny irelevantní. V celé práci se však autorka výzkumné tezi nevěnuje, ani v závěru není nijak potvrzena či vyvrácena. Rovněž v úvodu naznačená komparativní metoda není uplatněna – není jednoznačně stanoven časový rámec, nejsou definovány jednotlivé mise které by se měly porovnávat, nejsou definována kritéria pro komparaci: za těchto okolností se o komparativní práci nedá mluvit.

Samostatnou otázkou z metodologického hlediska tvoří reflexe problematiky v českých médiích. Autorka nezmiňuje, zda skutečně zmíněný online archiv obsahuje veškeré články vyšlé v českých médiích ve zkoumaném období. Nezdá se mi dostatečné zakládat souhrn mediální reflexe na článcích výhradně z Rudého Práva a Respektu.

Druhou oblastí jsou obsahová zjednodušení. Pokud měla autorka v úmyslu porovnat humanitární mise před rokem 1990 se zahraničními operacemi po roce 1990, pak za hlavní nedostatek považuji to, že se autorka vůbec nezmiňuje o nasazení Bundeswehru v Somálsku. Toto by bylo možné akceptovat s poukazem na to, že se práce primárně věnuje operacím v Bosně a Hercegovině. Ovšem v takovém případě by se určitě měla práce věnovat německé účasti na operaci Determined Effort (bombardování bosenskosrbských vojsk v okolí Sarajeva), protože právě tato bojová operace je jedním z klíčových bodů proměny charakteru misí Bundeswehru po roce 1990.

Výsledný dojem z práce je rozporuplný. Na jedné straně autorka velmi dobře popsala, to co popsat chtěla – popis událostí je z řemeslného hlediska korektní. Na straně druhé autorka nereflektovala výzkumnou tezi ani vlastní metodologii. Proto mohu práci doporučit k obhajobě s návrhem na klasifikaci „dobře“.

V Praze dne 14. července 2012

PhDr. Jan Ryjáček, Ph.D.